

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15006742	IES Concepción Arenal	Ferrol	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Economía	1º Bac.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	9
4.1. Concrecións metodolóxicas	24
4.2. Materiais e recursos didácticos	25
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	25
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	25
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	27
6. Medidas de atención á diversidade	28
7.1. Concreción dos elementos transversais	28
7.2. Actividades complementarias	32
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	32
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	33
9. Outros apartados	33

1. Introducción

A importancia que teñen os asuntos económicos na nosa sociedade e a forma en que nos afectan individual e colectivamente, expoñen a necesidade dunha formación específica que proporcione as claves necesarias para comprender un aspecto tan esencial da realidade actual como é o económico.

A educación é un instrumento fundamental para levar á realidade ese compromiso e, neste sentido, a formación económica axuda a comprender desde a súa perspectiva cales son eses desafíos e de que modo afrontalos. Por iso, a inclusión desta disciplina no currículo de Bacharelato como materia propia da modalidade de Humanidades e Ciencias Sociais, permite aos/as alumnos/as adquirir unha visión máis ampla e precisa da sociedade actual e axúdalles a exercer a súa cidadanía cunha actitude reflexiva e responsable, ao facilitarlles a comprensión de problemas actuais tales como a inflación, o desemprego, o esgotamento dos recursos naturais, o subdesarrollo ou a distribución da renda. Potencia as habilidades e destrezas de razoamento, abstracción e interrelación, e proporciona ferramentas para examinar de forma crítica a sociedade en a que nos desenvolvemos; ademais, contribúe a desenvolver a curiosidade intelectual, a capacidade analítica, o rigor e a amplitude de perspectivas, un coñecemento matemático e estatístico, así como unha habilidade de comunicación oral e escrita para explicar e transmitir as ideas e conclusións con argumentos e evidencias empíricas, un sólido sentido de a ética e respecto ao ser humano, así como unha intensa capacidade de traballo, tanto individual como en equipo.

A finalidade educativa da materia de Economía está en consonancia coa Recomendación do Consello do 22 de maio de 2018 relativa ás competencias clave para a aprendizaxe permanente, onde se recolle que as persoas deben comprender a economía e as oportunidades sociais e económicas.

Quizais o que mellor distingue a economía como disciplina doutras ciencias sociais non é o seu obxecto, senón o seu enfoque desde o que se expón esta materia: unha perspectiva teórico-práctica aplicando os saberes á análise de casos e investigacións sobre a realidade socioeconómica, usando para iso métodos e procedementos de observación e investigación e ferramentas de análise económica.

Partir do estudo da realidade desde unha perspectiva económica e tendo presente a súa interconexión con outras disciplinas permitirá ao alumnado tomar decisións fundamentadas e propoñer iniciativas que poidan dar solucións aos novos retos que expón a sociedade actual. A día de hoxe cobran máis valor, si cabe, os coñecementos económicos por a importancia de contar con cidadáns solventes e informados e pola relevancia de unha boa administración dos recursos de un país, o que mostra a gran transcendencia social de a economía pois o seu coñecemento contribúe a fomentar a mellora en a calidade de vida, o progreso e o benestar social.

A presente programación didáctica está deseñada para o curso académico 2023-2024.

Pretende ser un instrumento de planificación, reflexión e orientación, que oriente e guíe a práctica educativa evitando a improvisación, rendibilizando esforzos e permitindo adaptar o traballo pedagóxico a as características culturais e ambientais do contexto.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Valorar o problema da escaseza e a importancia de adoptar decisións no ámbito económico, analizando a súa repercusión nos distintos sectores e comparando solucións alternativas que ofrecen os diferentes sistemas para comprender o funcionamento da realidade económica.	2		2		40-50		1-2	
OBX2 - Recoñecer e comprender o funcionamento do mercado, analizando os seus fallos, para estudar a repercusión destes na contorna e facilitar a toma de decisións no ámbito económico.	2-3		2		40	3	1-2	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Distinguir e valorar o papel dos distintos axentes económicos que interveñen no fluxo circular da renda recoñecendo, con sentido crítico, os beneficios e os custos que xera, para determinar como se produce o desenvolvemento económico e a súa relación co benestar da sociedade.	2-3				40-50	3-4	1-2	
OBX4 - Coñecer e comprender o funcionamento do sistema financeiro valorando os seus efectos sobre a economía real e analizando os elementos que interveñen nas decisións financeiras relacionadas co investimento, o aforro, os produtos financeiros e a procura de fontes de financiamento para planificar e xestionar con responsabilidade e autonomía as propias finanzas e adoptar decisións financeiras fundamentadas.	2-3			4	12-40-50		1-2	
OBX5 - Identificar e valorar os retos e os desafíos aos que se enfrenta a economía actual, analizando o impacto da globalización económica, a nova economía e a revolución dixital para propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade.	2-3		4	5	12-40-50		1	
OBX6 - Analizar os problemas económicos actuais mediante o estudo de casos, a investigación e a experimentación, utilizando ferramentas da análise económica e tendo en conta os factores que condicionan as decisións dos axentes económicos, para facilitar a comprensión deses problemas e expor solucións innovadoras e sostibles que respondan a necesidades individuais e colectivas.	3		2		50	3-4	1-2-3	

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Principios básicos da economía	Comprender o problema da escaseza de recursos para satisfacer todas as nosas necesidades. Interpretar a evolución das necesidades humanas e diferenciar os distintos tipos de bens, sinalando exemplos Entender a economía como unha forma de ver o mundo que nos lembra que nada é gratis.	6	8	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Principios básicos da economía	<p>Analizar decisións económicas, sopesando os beneficios e custos que conleva toda decisión.</p> <p>Describir as vantaxes do comercio e os mercados na mellora do noso benestar.</p>	6	8	X		
2	Factores, axentes e sistemas económicos	<p>Describir os factores de produción e como interveñen no proceso produtivo, sinalando exemplos.</p> <p>Coñecer e valorar as funcións dos axentes económicos e explicar como se relacionan entre si a través dos mercados.</p> <p>Entender as características dos distintos sistemas económicos e elaborar esquemas comparativos coas súas vantaxes e inconvenientes.</p> <p>Explicar as características do sistema de economía mixta e valorar a importancia do equilibrio entre mercado e Estado.</p> <p>Coñecer as teorías máis influentes do pensamento económico e analizar a súa presenza no mundo actual.</p>	6	8	X		
3	A produción e o crecemento económico	<p>Entender que é e como se calcula a produtividade, aplicando este coñecemento para analizar casos sinxelos.</p> <p>Explicar canto pode chegar a producir un país e de que factores depende.</p> <p>Comprender en que consiste o crecemento económico, valorando a importancia do progreso tecnolóxico e o capital humano como os seus factores determinantes.</p> <p>Ser consciente do problema do cambio climático derivado do crecemento económico, e interesarse por actuar cun modelo de vida máis sostible.</p> <p>Describir como se interrelacionan os sectores económicos e entender a necesidade dun sector industrial tecnoloxicamente avanzado para o noso país.</p>	6	8	X		
4	Como funcionan as empresas?	<p>Describir como funcionan as empresas, cales son as súas funcións e que obxectivos perseguen.</p> <p>Diferenciar entre eficiencia técnica e económica, e analizar supostos sinxelos para valorar a eficiencia.</p> <p>Realizar cálculos de custos, ingresos e beneficios a partir de exemplos sinxelos, e interpretar os resultados obtidos.</p> <p>Explicar que son as economías de escala e analizar as vantaxes e inconvenientes das empresas multinacionais.</p> <p>Valorar distintos comportamentos empresariais en función da súa responsabilidade social a partir de exemplos e situacións reais.</p>	7	12	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
5	O mercado	<p>Explicar en que consiste o mercado e cales son os seus compoñentes, valorando as súas vantaxes fronte ao trueque.</p> <p>Entender de que depende a demanda dun ben e representar gráficamente os seus cambios.</p> <p>Entender de que depende a oferta dun ben e representar gráficamente os seus cambios.</p> <p>Describir como se poñen de acordo compradores e vendedores no mercado e representar gráficamente a situación de acordo ou equilibrio.</p> <p>Comprender a distinta sensibilidade dos consumidores ante cambios nos prezos e interpretar a influencia deste feito sobre a demanda.</p>	7	12	X		
6	Modelos de mercado	<p>Identificar as características diferenciais dos distintos tipos de mercado.</p> <p>Describir as características da competencia perfecta e explicar o seu funcionamento.</p> <p>Comprender por que existen os monopolios e explicar as súas características e funcionamento.</p> <p>Explicar como funciona o oligopolio e cales son as súas variantes.</p> <p>Entender que é un produto diferenciado e describir como funciona a competencia monopolística.</p>	6	8		X	
7	O mercado de traballo e o emprego	<p>Describir os colectivos participantes no mercado de traballo e explicar como se mide o desemprego.</p> <p>Entender como funcionan a oferta e a demanda de traballo e como se determinan os salarios, valorando críticamente a brecha salarial.</p> <p>Coñecer as causas do desemprego e os seus efectos económicos e persoais, sendo consciente da importancia dun traballo digno como obxectivo social.</p> <p>Describir os distintos tipos de desemprego e interpretar os datos do mercado de traballo.</p> <p>Comprender as medidas de creación de emprego e analizar o impacto da revolución dixital no mercado laboral.</p>	6	8		X	
8	Os indicadores económicos	<p>Entender a perspectiva global da economía e describir os problemas macroeconómicos prioritarios.</p> <p>Comprender as relacións entre produción, renda e gasto a través do fluxo circular, e explicar que é e como se mide o PIB.</p> <p>Describir os distintos compoñentes do PIB</p>	7	12		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
8	Os indicadores económicos	<p>desde o punto de vista do gasto, e resolver cálculos sinxelos das principais magnitudes derivadas do PIB.</p> <p>Entender e interpretar os principais indicadores sobre a distribución da renda entre países, persoas e grupos sociais.</p> <p>Analizar con espírito crítico as limitacións do PIB como indicador do desenvolvemento humano, valorando os indicadores alternativos que priorizan a calidade de vida e a sustentabilidade ambiental.</p>	7	12		X	
9	A intervención do Estado na economía	<p>Descibir como evolucionou a función do Estado na economía e cal é o seu papel actual.</p> <p>Explicar en que consisten os distintos fallos do mercado e que fai o Estado para corrixilos.</p> <p>Coñecer as distintas medidas de política económica e identificar os problemas que tratan de resolver.</p> <p>Comprender as razóns polas que discrepan os economistas e distinguir entre proposicións positivas e normativas.</p> <p>Recoñecer os valores do estado do benestar e propoñer medidas razoadas para garantir o seu futuro.</p>	7	10		X	
10	O equilibrio e os cambios na economía	<p>Relacionar a demanda agregada co PIB, identificando os seus compoñentes e o seu peso na economía.</p> <p>Explicar os distintos factores que inflúen no consumo, sendo consciente da necesidade dun consumo máis responsable.</p> <p>Comprender a necesidade do aforro como medio para facer realidade os proxectos persoais e planificar propostas sinxelas de aforro no tempo.</p> <p>Explicar os factores dos que depende o investimento e comentar os seus efectos en cadea sobre o conxunto da economía.</p> <p>Descibir como se chega ao equilibrio macroeconómico e como se xeran os ciclos económicos, tanto de recesión como de expansión da economía.</p> <p>Entender a natureza da economía mergullada e os efectos sociais negativos que conleva, e propoñer medidas que axuden a resolver o problema.</p>	6	8		X	
11	As contas públicas e a política fiscal	<p>Coñecer que é un orzamento público e entender a diferenza entre déficit público e débeda pública.</p> <p>Explicar como se financia o sector público español e cal é o destino dos nosos impostos.</p> <p>Relacionar os impostos progresivos coa equidade e valorar a solidariedade como</p>	6	8			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
11	As contas públicas e a política fiscal	<p>principio fundamental para vivir en sociedade.</p> <p>Coñecer cales son e como se calculan os principais impostos, e analizar a presión fiscal en España.</p> <p>Explicar en que consiste a política fiscal e representar gráficamente os seus efectos sobre a oferta e a demanda agregadas.</p> <p>Elaborar un orzamento familiar simulado e valorar a importancia de planificar as finanzas persoais.</p>	6	8			X
12	O diñeiro e a política monetaria	<p>Describir as distintas funcións do diñeiro e caracterizar as principais formas de diñeiro utilizadas.</p> <p>Explicar que é o tipo de interese e de que depende a súa contía, calculando o interese en supostos sinxelos.</p> <p>Entender como se crea o diñeiro bancario e explicar de que depende o proceso.</p> <p>Comprender que é a inflación e cales son as súas causas, valorando os seus efectos na economía e nas persoas.</p> <p>Explicar en que consiste a política monetaria e representar gráficamente os seus efectos sobre a oferta e a demanda agregadas.</p>	6	10			X
13	O sistema financeiro e as finanzas persoais	<p>Comprender a función dos intermediarios financeiros e explicar os distintos produtos que nos ofrecen.</p> <p>Identificar os distintos servizos asociados ás contas bancarias e diferenciar as tarxetas de débito das de crédito.</p> <p>Coñecer as características dos préstamos persoais e hipotecarios, valorando os riscos do endebedamento excesivo.</p> <p>Comparar os distintos produtos de investimento e elixir o máis adecuado en función das características persoais do investidor.</p> <p>Explicar como funciona a bolsa de valores e interpretar o significado dos índices bolsistas.</p> <p>Entender a importancia de xestionar os riscos e coñecer as características dos seguros máis frecuentes.</p>	6	10			X
14	O comercio internacional	<p>Describir as causas que explican o comercio internacional e identificar as principais vantaxes que se obteñen.</p> <p>Comprender as razóns do proteccionismo económico e sinalar as principais medidas proteccionistas.</p> <p>Valorar a importancia da cooperación internacional e coñecer as funcións dos principais organismos internacionais.</p> <p>Explicar os distintos apartados da balanza</p>	6	6			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
14	O comercio internacional	de pagos e interpretar os datos esenciais da balanza de pagos española. Comprender como funciona o mercado de divisas e coñecer os distintos sistemas utilizados para fixar os tipos de cambio.	6	6			X
15	Integración e globalización da economía	Diferenciar as distintas modalidades de integración económica e valorar as vantaxes e inconvenientes do proceso de integración da Unión Europea. Explicar en que consiste a Unión Económica e Monetaria e identificar as dificultades e os retos futuros do euro. Comprender os factores que propiciaron a globalización económica e describir os seus distintos aspectos ou dimensións. Identificar os problemas actuais da globalización económica a partir de exemplos e feitos concretos, valorando os seus riscos e oportunidades. Entender os efectos da revolución dixital na economía e na vida das persoas, e interesarse polas súas implicacións no futuro do emprego.	6	6			X
16	Os retos actuais da economía global	Tomar conciencia dos problemas actuais da economía e mostrar interese por coñecer as medidas para resolvelos. Comprender os riscos que se derivan do cambio climático e interesarse por actuar de acordo con os principios da economía circular. Describir as características dos países pobres e analizar as distintas medidas que axudan a saír da pobreza. Explicar as causas que motivan as migracións e comentar as achegas que fan os emigrantes á economía do país receptor. Diferenciar entre crecemento e desenvolvemento e valorar os ODS como un proxecto colectivo no que todos debemos participar.	6	6			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Principios básicos da economía	8

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Comprender o problema da escaseza, identificando os motivos e comparando, de maneira xustificada, diferentes estratexias económicas de resolución deste.	Describe situacións en que a escaseza e esta presente e a correspondente necesidade de elixir entre decisións alternativas, como problema máis determinante para afrontar en todo sistema económico.	PE	100
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Analiza decisións económicas, sopesando os beneficios e custos que conleva toda decisión.		
CA1.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Entende os métodos de análises da realidade económica. Aplica as aprendizaxes adquiridas á análise de casos e investigacións da realidade socioeconómica.		
CA4.1 - Comprender a realidade económica actual analizando a repercusión das decisións adoptadas pola intervención do Estado en materia de política económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Distingue entre economía positiva e normativa.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A economía, as necesidades, os bens e a escaseza. O contido económico das relacións sociais. Pobreza e escaseza. A modelización como ferramenta para entender as interaccións económicas. - O proceso de toma de decisións económicas. A racionalidade. O custo de oportunidade. Os custos irrecuperables. A análise marxinal. Os incentivos e as expectativas. Teoría de xogos. A eficiencia. Risco e incerteza. - Economía do comportamento. Desviacións da racionalidade económica. Decisións económicas e ética. Experimentos ou ensaios económicos. - Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios económicos. - Economía positiva e economía normativa. A intervención do Estado e a súa xustificación. A política económica e os seus efectos.

UD	Título da UD	Duración
2	Factores, axentes e sistemas económicos	8

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico, valorando os procesos de integración económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Entender as características dos distintos sistemas económicos e elaborar esquemas comparativos coas súas vantaxes e inconvenientes. Coñecer as teorías máis influentes do pensamento económico e analizar a súa presenza no mundo actual.	PE	90
CA1.2 - Comprender o problema da escaseza, identificando os motivos e comparando, de maneira xustificada, diferentes estratexias económicas de resolución deste.	Describe a asignación de recursos nos diferentes sistemas económicos.		
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Analiza decisións económicas, sopesando os beneficios e custos que conleva toda decisión.		
CA1.4 - Analizar con espírito crítico os fallos do mercado, avaliando as súas consecuencias e reflexionando sobre as súas posibles solucións segundo os diferentes sistemas económicos.	Identificar os fallos do mercado, avaliando as súas consecuencias segundo os diferentes sistemas económicos.		
CA1.5 - Coñecer como se produce o desenvolvemento económico, o benestar social e a redución da pobreza valorando, con sentido crítico, o papel dos distintos axentes económicos que interveñen no fluxo circular da renda.	Describir os factores de produción e como interveñen no proceso produtivo, sinalando exemplos. Coñecer e valorar as funcións dos axentes económicos. Identificar as desviacións da racionalidade económica e coñecer a economía do comportamento.		
CA1.6 - Comprender a organización dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles e determinando a súa repercusión no desenvolvemento económico e benestar social.	Explicar como se relacionan entre si a través dos mercados. Xustificar as funcións do sector público, sinalando exemplos apropiados das súas principais actuacións.		
CA1.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Explora a resposta dos sistemas económicos actuais á asignación de recursos		
CA3.4 - Diferenciar os custos e os beneficios xerados no fluxo circular da renda para cada un dos axentes económicos determinando a súa repercusión no desenvolvemento económico e benestar social.	Identifica os fluxos reais e monetarios entre os distintos axentes que interveñen na actividade económica definindo o seu papel na economía dun país.		
CA4.1 - Comprender a realidade económica actual analizando a repercusión das decisións adoptadas pola intervención do Estado en materia de política económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Analiza o papel do Estado nos distintos sistemas económicos.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Coñecer como se produce o desenvolvemento económico e o benestar social valorando, con sentido crítico, o papel dos distintos axentes económicos que interveñen no fluxo circular da renda.	Valora o papel dos axentes no desenvolvemento económico e benestar social.	TI	10

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A organización económica e os sistemas económicos; valoración e comparación. - A macroeconomía. Os axentes económicos e o fluxo circular da renda. A demanda agregada, a oferta agregada e o seu funcionamento. - Economía positiva e economía normativa. A intervención do Estado e a súa xustificación. A política económica e os seus efectos.

UD	Título da UD	Duración
3	A produción e o crecemento económico	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Comprender a realidade económica actual, analizando a repercusión das decisións adoptadas no ámbito económico, valorando os procesos de integración económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Entender que é e como se calcula a produtividade, aplicando este coñecemento para analizar casos sinxelos	PE	100
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Entender, saber aplicar e realizar gráficamente o modelo da fronteira de posibilidades de produción (FPP)		
CA3.4 - Diferenciar os custos e os beneficios xerados no fluxo circular da renda para cada un dos axentes económicos determinando a súa repercusión no desenvolvemento económico e benestar social.	Comprender en que consiste o crecemento económico, valorando a importancia do progreso tecnolóxico e o capital humano como os seus factores determinantes.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O proceso de toma de decisións económicas. A racionalidade. O custo de oportunidade. Os custos irrecuperables. A análise marxinal. Os incentivos e as expectativas. Teoría de xogos. A eficiencia. Risco e incerteza. - Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios económicos. - Crecemento económico e desenvolvemento. Os factores do crecemento. A distribución da renda: relación entre eficiencia e equidade. Indicadores do desenvolvemento social. Benestar e calidade de vida.

UD	Título da UD	Duración
4	Como funcionan as empresas?	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Describir como funcionan as empresas, cales son as súas funcións e que obxectivos perseguen. Diferenciar entre eficiencia técnica e económica, e analizar supostos sinxelos para valorar a eficiencia.	PE	100
CA2.2 - Entender o funcionamento do mercado e a natureza das transaccións que teñen lugar nel, analizando elementos como a oferta, a demanda, os prezos, os tipos de mercado e os axentes implicados e reflexionado sobre a súa importancia como fonte de mellora económica e social.	Función de produción en exemplos sinxelos e identificar os rendementos decrecentes. Realizar cálculos de custos, ingresos e beneficios a partir de exemplos sinxelos. Representar gráficos de custos, ingresos e limiar de rendibilidade.		
CA3.4 - Diferenciar os custos e os beneficios xerados no fluxo circular da renda para cada un dos axentes económicos determinando a súa repercusión no desenvolvemento económico e benestar social.	Identifica as estratexias de responsabilidade social corporativa de diferentes empresa da contorna.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O proceso de toma de decisións económicas. A racionalidade. O custo de oportunidade. Os custos irrecuperables. A análise marxinal. Os incentivos e as expectativas. Teoría de xogos. A eficiencia. Risco e incerteza. - A elasticidade. Os fallos de mercado. A análise custo-beneficio. - A macroeconomía. Os axentes económicos e o fluxo circular da renda. A demanda agregada, a oferta agregada e o seu funcionamento.

UD	Título da UD	Duración
5	O mercado	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Explicar en que consiste o mercado e cales son os seus compoñentes, valorando as súas vantaxes fronte ao trueque.	PE	100

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Valorar a repercusión dos fallos do mercado no eido microeconómico e facilitar o proceso de toma de decisións neste ámbito, recoñecendo e comprendendo o seu funcionamento.	Entender de que depende a demanda dun ben e representar gráficamente os seus cambios. Entender de que depende a oferta dun ben e representar gráficamente os seus cambios.		
CA2.2 - Entender o funcionamento do mercado e a natureza das transaccións que teñen lugar nel, analizando elementos como a oferta, a demanda, os prezos, os tipos de mercado e os axentes implicados e reflexionado sobre a súa importancia como fonte de mellora económica e social.	Describir como se poñen de acordo compradores e vendedores no mercado e representar gráficamente a situación de acordo ou equilibrio. Comprender a distinta sensibilidade dos consumidores ante cambios nos prezos e interpretar a influencia deste feito sobre a demanda.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Métodos para a análise da realidade económica: o método científico, a modelización e experimentos ou ensaios económicos.
- Intercambio e mercado. Tipos e funcionamento dos mercados. Representación gráfica.
- A elasticidade. Os fallos de mercado. A análise custo-beneficio.

UD	Título da UD	Duración
6	Modelos de mercado	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Valorar a repercusión dos fallos do mercado no eido microeconómico e facilitar o proceso de toma de decisións neste ámbito, recoñecendo e comprendendo o seu funcionamento.	Identificar os fallos do mercado no eido microeconómico comprendendo o seu funcionamento		
CA2.2 - Entender o funcionamento do mercado e a natureza das transaccións que teñen lugar nel, analizando elementos como a oferta, a demanda, os prezos, os tipos de mercado e os axentes implicados e reflexionado sobre a súa importancia como fonte de mellora económica e social.	Identificar as características diferenciais dos distintos tipos de mercado.	PE	80
CA2.3 - Analizar con espírito crítico os fallos do mercado, avaliando as súas consecuencias e reflexionando sobre as súas posibles solucións.	Valorar, de forma crítica, os efectos que se derivan sobre aqueles que participan nos diversos mercados.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen na sociedade.	Aplicar a análise dos distintos tipos de mercados a casos reais identificados a partir da observación da contorna.	TI	20

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Teoría de xogos. O dilema do prisioneiro. Xogos repetidos e equilíbrios cooperativos. - Intercambio e mercado. Tipos e funcionamento dos mercados. Representación gráfica. - A elasticidade. Os fallos de mercado. A análise custo-beneficio.

UD	Título da UD	Duración
7	O mercado de traballo e o emprego	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Entender o funcionamento do mercado laboral e a natureza das transaccións que teñen lugar nel, analizando os axentes implicados e reflexionado sobre a súa importancia como fonte de mellora económica e social.	Entender como funcionan a oferta e a demanda de traballo e como se determinan os salarios, Calcular e interpretar datos e gráficos de contido económico relacionados co mercado de traballo. Describir os distintos tipos de desemprego. Coñecer as causas do desemprego e os seus efectos.	PE	80
CA3.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas tanto no marco das relacións nacionais coma internacionais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía	Analiza a evolución do mercado laboral. Valora políticas de emprego aplicadas ou a aplicar.	TI	20

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Economía laboral. O funcionamento e as tendencias dos mercados de traballo e o impacto dos custos de despedimento. Tipos de desemprego. Efectos e medidas correctoras. A brecha salarial.

UD	Título da UD	Duración
8	Os indicadores económicos	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Coñecer como se produce o desenvolvemento económico e o benestar social valorando, con sentido crítico, o papel dos distintos axentes económicos que interveñen no fluxo circular da renda.	Diferenciar entre macroeconomía e microeconomía. describir os problemas macroeconómicos prioritarios.	PE	80
CA3.4 - Diferenciar os custos e os beneficios xerados no fluxo circular da renda para cada un dos axentes económicos determinando a súa repercusión no desenvolvemento económico e benestar social.	Resolver cálculos sinxelos das principais magnitudes derivadas do PIB. Entender e interpretar os principais indicadores sobre a distribución da renda entre países, persoas e grupos sociais.		
CA3.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas tanto no marco das relacións nacionais coma internacionais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía	Emprega os indicadores macroeconómicos na comparación da situación dos diferentes países e analiza as políticas económicas aplicadas. A partir de indicadores significativos, describir a posición económica relativa do noso país no contexto internacional.	TI	20

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A macroeconomía. Os axentes económicos e o fluxo circular da renda. A demanda agregada, a oferta agregada e o seu funcionamento. - Crecemento económico e desenvolvemento. Os factores do crecemento. A distribución da renda: relación entre eficiencia e equidade. Indicadores do desenvolvemento social. Benestar e calidade de vida.

UD	Título da UD	Duración
9	A intervención do Estado na economía	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Comprender a realidade económica actual analizando a repercusión das decisións adoptadas pola intervención do Estado en materia de política económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Describir como evolucionou a función do Estado na economía e cal é o seu papel actual. Explicar en que consisten os distintos fallos do mercado e que fai o Estado para corrixilos.	PE	80
CA4.2 - Comprender o problema básico da economía da escaseza de recursos para garantir o estado do benestar e analizar as diferentes alternativas de financiamento e os seus efectos no conxunto da sociedade.	Recoñecer os valores do estado do benestar e propor medidas razoadas para garantir o seu futuro.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles e determinando a súa repercusión no estado do benestar e no seu financiamento.	Coñecer os problemas derivados dunha distribución da renda pouco equitativa e analizar o papel do Estado nesta cuestión.		
CA4.6 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas propias do estado do benestar investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Coñecer as distintas medidas de política económica e identificar os problemas que tratan de resolver.		
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Coñecer as distintas medidas de política económica en España e identificar os problemas que tratan de resolver.	TI	20

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Economía positiva e economía normativa. A intervención do Estado e a súa xustificación. A política económica e os seus efectos. - O futuro do estado do benestar. Sostibilidade das pensións. Os fluxos migratorios e as súas implicacións socioeconómicas.

UD	Título da UD	Duración
10	O equilibrio e os cambios na economía	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Analizar o problema da asignación de recursos na satisfacción das necesidades, tanto individuais como colectivas -a escaseza-, identificando os motivos e comparando, de maneira xustificada, diferentes estratexias económicas de resolución deste.	A demanda e oferta agregada, identificar os seus compoñentes e o seu peso na economía.		
CA3.4 - Diferenciar os custos e os beneficios xerados no fluxo circular da renda para cada un dos axentes económicos determinando a súa repercusión no desenvolvemento económico e benestar social.	Explicar os factores que inflúen no consumo. Explicar os factores dos que depende o investimento e os seus efectos en cadea sobre o conxunto da economía. Describir como se chega ao equilibrio macroeconómico e como se xeran os ciclos económicos.	PE	60

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas tanto no marco das relacións nacionais coma internacionais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía	Utilizar os coñecementos adquiridos para interpretar informacións da actualidade.	TI	40
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Utilizar os coñecementos adquiridos para interpretar informacións da actualidade en España.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A macroeconomía. Os axentes económicos e o fluxo circular da renda. A demanda agregada, a oferta agregada e o seu funcionamento. - Crecemento económico e desenvolvemento. Os factores do crecemento. A distribución da renda: relación entre eficiencia e equidade. Indicadores do desenvolvemento social. Benestar e calidade de vida. - Teorías sobre o decrecemento económico.

UD	Título da UD	Duración
11	As contas públicas e a política fiscal	8

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Comprender a realidade económica actual analizando a repercusión das decisións adoptadas pola intervención do Estado en materia de política económica e establecendo comparacións sobre as solucións alternativas que ofrecen os distintos sistemas.	Explicar como se financia o sector público español e cal é o destino dos nosos impostos. Explicar en que consiste a política fiscal.	PE	80
CA4.2 - Comprender o problema básico da economía da escaseza de recursos para garantir o estado do benestar e analizar as diferentes alternativas de financiamento e os seus efectos no conxunto da sociedade.	Identifica as fontes de financiamento do déficit público.		
CA4.3 - Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles e determinando a súa repercusión no estado do benestar e no seu financiamento.	Identifica os compoñentes dos orzamentos xerais do Estado. Identifica as razóns da existencia da economía mergullada e o seu impacto no estado do benestar.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.6 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas propias do estado do benestar investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Utilizar os coñecementos adquiridos para interpretar informacións da actualidade.	TI	20

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- A política fiscal. O estado do benestar e o seu financiamento. O principio de solidariedade e os impostos. O déficit público, a débeda pública e os seus efectos. A economía mergullada.

UD	Título da UD	Duración
12	O diñeiro e a política monetaria	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Coñecer e comprender o funcionamento do sistema financeiro, da política monetaria e da estabilidade de prezos valorando os seus efectos sobre a economía real e analizando os elementos que interveñen nas decisións financeiras, como o tipo de xuro, a inflación, o aforro, os produtos financeiros e a procura de fontes de financiamento, para planificar e xestionar con maior responsabilidade e autonomía as propias finanzas e adoptar decisións financeiras fundamentadas.	Describir as funcións do diñeiro e as principais formas de diñeiro utilizadas. Entender como se crea o diñeiro bancario. Explicar que é o tipo de xuro e de que depende. Comprender que é a inflación, as súas causas e os seus efectos. Explicar en que consiste a política monetaria.	PE	90
CA4.5 - Adquirir coñecementos financeiros a partir da análise do sistema financeiro e da política monetaria e establecendo conexións entre estas aprendizaxes e as súas decisións financeiras persoais que afectan a súa vida cotiá.	Establecener conexións entre estas aprendizaxes e as súas decisións financeiras persoais que afectan a súa vida cotiá.		
CA5.7 - Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna, identificando aqueles elementos que condicionan e transforman a economía e fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.	Coñecer en que consiste a economía colaborativa.	TI	10

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- A política monetaria e a estabilidade de prezos. Funcionamento do mercado monetario. A inflación: teorías explicativas. Efecto das políticas monetarias sobre a inflación, o crecemento e o benestar.
- A nova economía e a revolución dixital. A economía colaborativa. A economía circular. O impacto da revolución dixital sobre o emprego e a distribución da renda. A adaptación da poboación activa ante os retos da revolución dixital.

UD	Título da UD	Duración
13	O sistema financeiro e as finanzas persoais	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.7 - Coñecer e comprender o funcionamento do sistema financeiro valorando os seus efectos sobre a economía real e analizando os elementos que interveñen nas decisións financeiras relacionadas co investimento, co aforro, cos produtos financeiros e coa procura de fontes de financiamento, para planificar e xestionar con maior responsabilidade e autonomía as propias finanzas e adoptar decisións financeiras fundamentadas.	Comprender a función dos intermediarios financeiros e explicar os distintos produtos que nos ofrecen. Identificar os distintos servizos bancarios. Coñecer as características dos préstamos e os distintos produtos de investimento. Explicar como funciona a bolsa de valores.	PE	50
CA3.5 - Coñecer e comprender o funcionamento do sistema financeiro e a súa evolución na era dixital, analizando as novas tendencias tecnolóxicas que supoñen unha disrupción no sector financeiro, para planificar e xestionar con maior responsabilidade e autonomía as propias finanzas e adoptar decisións financeiras fundamentadas.	Comprender o funcionamento do sistema financeiro e a súa evolución na era dixital, analizando as novas tendencias tecnolóxicas.		
CA1.8 - Planificar e xestionar con responsabilidade e progresiva autonomía as finanzas persoais e adoptar decisións fundamentadas a partir do coñecemento e da comprensión do sistema financeiro valorando os elementos que interveñen nas decisións financeiras e os efectos que estes poden provocar na economía real.	Xestionar con responsabilidade e progresiva autonomía as finanzas persoais.	TI	50
CA1.9 - Adquirir coñecementos financeiros a partir da análise do sistema financeiro, do seu funcionamento e dos efectos que se derivan das decisións adoptadas nel e establecendo conexións entre estas aprendizaxes e as súas decisións financeiras persoais que afectan a súa vida cotiá.	Adoptar decisións fundamentadas a partir do coñecemento e da comprensión do sistema financeiro.		
CA3.6 - Planificar e xestionar con responsabilidade e progresiva autonomía as finanzas persoais e adoptar decisións fundamentadas a partir do coñecemento e da comprensión do sistema financeiro e a súa evolución na era dixital valorando os elementos que interveñen nas decisións financeiras e os efectos que estes poden provocar na economía real.	Adoptar decisións fundamentadas a partir do coñecemento e da comprensión do sistema financeiro e a súa evolución na era dixital.		
CA3.7 - Adquirir coñecementos financeiros a partir da análise do sistema financeiro, do seu funcionamento, da súa evolución e dos efectos que se derivan das decisións adoptadas nel e establecendo conexións entre estas aprendizaxes e as súas decisións financeiras persoais que afectan a súa vida cotiá.	Establecer conexións entre estas aprendizaxes e as súas decisións financeiras persoais que afectan a súa vida cotiá		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Planificación e xestión das decisións financeiras: o investimento, o aforro e o consumo. Diñeiro e transaccións. Funcións do diñeiro e formas do diñeiro. Risco e beneficio. O papel dos bancos na economía. Funcionamento dos produtos financeiros como préstamos, hipotecas e os seus substitutos. Os seguros. - O sistema financeiro, o seu funcionamento e os seus efectos. Evolución do panorama financeiro. O diñeiro. Tipoloxía do diñeiro e o seu proceso de creación.

UD	Título da UD	Duración
14	O comercio internacional	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.9 - Comprender os retos económicos actuais en materia de comercio internacional e procesos de integración económica, analizando de forma crítica e construtiva os efectos económicos-sociais a partir da análise de casos reais e fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.	Describir as causas que explican o comercio internacional. Comprender as razóns do proteccionismo económico. Concer a importancia da cooperación internacional.	PE	80
CA3.10 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas tanto no marco das relacións nacionais coma internacionais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía	Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas tanto no marco das relacións internacionais.		
CA5.1 - Comprender a realidade económica actual analizando as oportunidades e os riscos dos procesos de integración económica entre países e da globalización e a súa repercusión na redución das desigualdades.	Recoñece os efectos na economía dos países dos distintos niveis de integración económica. Recoñece as vantaxes e inconvenientes do proceso de integración europeo.	TI	20

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O comercio internacional, os procesos de integración económica e os seus efectos. Proteccionismo e libre comercio. A unión europea e monetaria. - A globalización: factores explicativos, oportunidades e riscos. A converxencia económica entre países e a redución das desigualdades.

UD	Título da UD	Duración
15	Integración e globalización da economía	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.8 - Identificar os retos e os desafíos dunha economía global propondo iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade e analizando, con sentido crítico, o impacto que provoca a globalización, a nova economía e a revolución dixital no benestar económico e social dos cidadáns.	Coñecer os principais cambios na economía mundial.	PE	80
CA5.1 - Comprender a realidade económica actual analizando as oportunidades e os riscos dos procesos de integración económica entre países e da globalización e a súa repercusión na redución das desigualdades.	Diferenciar as distintas modalidades de integración económica e valorar as vantaxes e inconvenientes do proceso de integración da Unión Europea.		
CA5.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen nos retos económicos actuais.	Identificar os problemas actuais da globalización económica a partir de exemplos e feitos concretos, valorando os seus riscos e oportunidades.		
CA5.6 - Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e analizando, con sentido crítico, o impacto que provoca a globalización, a nova economía e a revolución dixital no benestar económico e social dos cidadáns.	Comprender os factores que propiciaron a globalización económica e describir as súas consecuencias.		
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas investigando e explorando a realidade económica.	TI	20

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Crecemento económico e desenvolvemento. Os factores do crecemento. A distribución da renda: relación entre eficiencia e equidade. Indicadores do desenvolvemento social. Benestar e calidade de vida. - A globalización: factores explicativos, oportunidades e riscos. A converxencia económica entre países e a redución das desigualdades.

UD	Título da UD	Duración
16	Os retos actuais da economía global	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.8 - Identificar os retos e os desafíos dunha economía global propondo iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade e analizando, con sentido crítico, o impacto que provoca a globalización, a nova economía e a revolución dixital no benestar económico e social dos cidadáns.	Describe os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible como resposta aos retos económicos actuais. Coñece e valora a estratexia española de desenvolvemento sostible 2030.	PE	40
CA5.4 - Analizar, con sentido crítico, como se produce o desenvolvemento económico e o benestar social con relación ao desenvolvemento sostible e aos retos económicos actuais. Estudo de casos.	Analiza os indicadores de desenvolvemento de diferentes países.		
CA5.5 - Diferenciar os custos e os beneficios que xera para cada un dos axentes económicos no fluxo da renda establecendo relacións entre eles e determinando a súa repercusión no desenvolvemento económico e no benestar social.	Identifica as externalidades do fluxo circular da renda. Coñece os indicadores de desenvolvemento e relacións co benestar e calidade de vida.		
CA5.1 - Comprender a realidade económica actual analizando as oportunidades e os riscos dos procesos de integración económica entre países e da globalización e a súa repercusión na redución das desigualdades.	Tomar conciencia dos problemas actuais da economía e mostrar interese por coñecer as medidas para resolvelos.	TI	60
CA5.2 - Analizar a escaseza de recursos e a pobreza para comprender os fluxos migratorios identificando os motivos e comparando, de maneira xustificada, diferentes estratexias económicas de resolución deste.	Describir as características dos países pobres e analizar as distintas medidas que axudan a saír da pobreza.		
CA5.3 - Coñecer os procesos que interveñen na toma das decisións económicas de maneira individual e colectiva analizando o impacto que teñen nos retos económicos actuais.	Comprender os riscos que se derivan do cambio climático e interesarse por actuar de acordo con os principios da economía circular. Coñecer a teoría sobre o decrecemento económico. Explicar as causas que motivan as migracións.		
CA5.6 - Propor iniciativas que fomenten a equidade, a xustiza e a sostibilidade a partir da identificación dos retos e dos desafíos que supón a economía actual e analizando, con sentido crítico, o impacto que provoca a globalización, a nova economía e a revolución dixital no benestar económico e social dos cidadáns.	Valora diversas medidas que poidan contribuír á sostibilidade do estado do benestar. Comprende os factores e consecuencias da nova economía derivadas da revolución dixital.		
CA5.7 - Comprender os retos económicos actuais analizando de forma crítica e construtiva a contorna, identificando aqueles elementos que condicionan e transforman a economía e fomentando iniciativas que respondan ás necesidades que supoñen estes retos.	Comprender os retos económicos actuais. Valora a economía colaborativa como alternativa menos desperdiciadora de recursos. Valora a importancia da implantación dunha economía circular.		
CA5.8 - Expor solucións socioeconómicas que respondan a necesidades individuais e colectivas con relación aos retos económicos actuais, investigando e explorando a realidade económica tendo en conta diversos factores e aplicando as ferramentas propias do ámbito da economía.	Expor solucións socioeconómicas con relación aos retos económicos actuais.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Crecemento económico e desenvolvemento. Os factores do crecemento. A distribución da renda: relación entre eficiencia e equidade. Indicadores do desenvolvemento social. Benestar e calidade de vida.
- A globalización: factores explicativos, oportunidades e riscos. A converxencia económica entre países e a redución das desigualdades.
- A nova economía e a revolución dixital. A economía colaborativa. A economía circular. O impacto da revolución dixital sobre o emprego e a distribución da renda. A adaptación da poboación activa ante os retos da revolución dixital.
- O futuro do estado do benestar. Sostibilidade das pensións. Os fluxos migratorios e as súas implicacións socioeconómicas.
- Teorías sobre o decrecemento económico.
- Os obxectivos de desenvolvemento sostible (ODS) e os retos económicos actuais. Estudo de casos.

4.1. Concrecións metodolóxicas

No desenvolvemento das clases e da materia, se promoverá a realización de actividades de comprensión, análise, razoamento, aplicación, cálculo e interpretación de textos, gráficos, e vídeos, e aplicacións. Se tratará deste xeito empregar información en diferentes soportes e o emprego das TIC.

Debido a que se trata dunha materia nova para eles e as dificultades de comprensión que adoitan atoparse á hora de facer as actividades propostas, se intentará facer a maioría na clase. Isto ten as seguintes vantaxes:

- Favorece a asimilación dos conceptos novos explicados durante a clase.
- Permite que o alumnado non se atranque coa tarefa na casa porque dispón da axuda do/a profesor/a e dos/as compañeiros/as.
- Favorece o traballo en grupo xa que entre eles se axudan.
- Permite un mellor seguimento individualizado do alumnado xa que se a/o profesora/o pode ver as dificultades que ten tamén o seu progreso.
- As estratexias recomendadas para preparar a materia e facer os traballos de investigación propostos favorecerán a capacidade do alumnado para aprender por si mesmo.
- Tamén se realizarán traballos en pequenos grupos, o que propiciará o traballo individual e en grupo, o pensamento autónomo, crítico e rigoroso, o uso de técnicas e hábitos de investigación, a capacidade do alumnado de aprender por si mesmo, e as habilidades para se expresar correctamente en público, xa que se farán exposicións orais empregando apoios informáticos e visuais.

Cada unidade desenvolverase do seguinte xeito:

* Introducción e avaliación inicial.

Adicaranse uns minutos a ler un texto ou un pequeno vídeo introdutorio e faranse unhas cuestións que tentarán detectar os coñecementos previos a nivel conceptual e o interese que presenta o alumnado fronte a unidade ou concepto a desenvolver. O mesmo tempo tamén se trata de elevar o nivel de motivación buscando conexións coas súas experiencias persoais.

* Desenvolvemento de contidos.

A clase desenvolverase para todo o grupo na aula onde se dispón de ordenador e proxector. Comezase cun repaso oral dos conceptos novos vistos na clase anterior e a continuación se explicarán os novos contidos empregando esquemas no encerado ou presentacións de diapositivas intercalando cuestións orais relacionadas e exemplos referidos o entorno mais próximo. Aínda que se flexibiliza o desenvolvemento das clases en función de moitos factores, isto pode supoñer un terzo da clase.

Por último se proporá algunha actividade de aplicación como as mencionadas ao principio deste epígrafe: un texto con preguntas, un exercicio de cálculo, interpretación dunha gráfica, un extracto dun vídeo con preguntas entre outras. Algunhas actividades poden supoñer máis dunha clase. Tamén se farán exposicións orais na clase dos traballos realizados.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Libro de texto do alumnado: Cabrera, Andrés. Economía. SM Revuela 2022

Empregaranse os seguintes materiais e recursos:

-Lectura de artigos de prensa ou revistas con posterior debate ou preguntas.

-Noutras ocasións consistirá na proxección de fragmentos de documentais con posterior debate ou preguntas.

-Investigacións en internet.

-Durante o curso realizarase traballos de investigación. As veces Individuais ou en pequenos grupos con exposición oral ou escrita responsabilizando a cada persoa de partes concretas e na que se poderá empregar a información dispoñible de organismos e páxinas de referencia na web.

O emprego de recursos de diferentes tipos trata de facer máis atractivo o aprendizaxe, acercar os contidos a realidade cotián do alumnado o tempo que o estimula a coñecer as diferentes tecnoloxías da información e comunicación.

As actividades propostas tratarán de expoñer os problemas económicos contextualizados relacionando as causas e os efectos e se orientarán a desenvolver no alumnado a capacidade de análise, reflexión e de interpretación da información e o achegamento o razoamento económico.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao tratarse dunha materia case nova para eles interesa coñecer as ideas previas que teñen sobre ela, si prestan atención as novas de economía, si teñen problemas coas matemáticas, ou si teñen dificultades para expresarse.

Para coñecer algúns datos relevantes, nos primeiras sesións se lles pasará un cuestionario e comentaranse os resultados xerais con eles.

As medidas a adoptar corresponden ao comentado no apartado de atención á diversidade nesta programación.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	6	6	6	7	7	6	6	7	7	6
Proba escrita	100	90	100	100	100	80	80	80	80	60
Táboa de indicadores	0	10	0	0	0	20	20	20	20	40

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	UD 13	UD 14	UD 15	UD 16	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	6	6	6	6	6	6	100
Proba escrita	80	90	50	80	80	40	81

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	UD 13	UD 14	UD 15	UD 16	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	6	6	6	6	6	6	100
Táboa de indicadores	20	10	50	20	20	60	19

Crterios de cualificación:

A avaliación do alumnado levarase a cabo tomando como referentes para a comprobación do grao de adquisición das competencias e do logro dos obxectivos e os criterios de avaliación.

As cualificacións obteranse a través de diversos instrumentos como: probas escritas individuais ou a través da aula virtual, actividades e traballos individuais e en grupo.

* Probas escritas individuais:

- Realizaranse unha ou máis por avaliación, e poderán constar de preguntas cortas, preguntas de tipo test, preguntas de definir e razoar, e exercicios prácticos.

No desenvolvemento das probas valoraranse os seguintes aspectos:

. A coherencia ordenada e razoada na exposición da resposta.

. A utilización dunha adecuada terminoloxía.

. Nas preguntas que hai que desenvolver, ademais de considerar a medida en que se axusta o contido da resposta ao que se pregunta, a valoración graduarase atendendo á claridade expositiva, e á utilización axeitada dos conceptos fundamentais.

. A facilidade e a precisión na realización dos cálculos.

- A asistencia ao exame na data estipulada é obrigatoria (salvo que exista un xustificante médico da data e hora do exame) No caso de ausencias na data de celebración dos exames, xustificarse a ausencia e posterior realización do exame por parte do alumnado ausente en data posterior mediante xustificante médico, sempre que a franxa horaria que figure en dito xustificante coincida ca hora de celebración do exame no centro de ensino. En caso contrario non estará escusada a ausencia e acudirá ao exame de recuperación da parte correspondente.

- As citas médicas dos/as alumnos/as datadas con anterioridade á proposta de calendario de exames deberán ser comunicadas ao profesor para non prexudicar a ninguén.

- A hora de comezo dun exame será a mesma para todo o grupo de alumnos/as, por tanto negarase o acceso ao mesmo a aquel alumno ou alumna que chegue tarde.

- Cando a/o profesora/o constate que un alumno ou alumna teña copiado nun exame, terá un cero no exame e deberá presentarse á recuperación.

- Si o exame no que copiou é o final da convocatoria extraordinaria de xuño terá un cero no exame, suspenderá a materia.

* Actividades e traballos:

- Traballos individuais realizados en clase ou en casa ao longo de todas as unidades que poderán ser corrixidos na aula ou ben entregados o/a profesor/a.

- Traballos en grupo (2 ou 3 persoas) sobre temas de interese para os contidos da materia coa finalidade de presentar os resultados con posterioridade ó resto dos compañeiros, avaliarase positivamente a capacidade de traballo, a tenacidade e a claridade expositiva, a utilización axeitada dos conceptos fundamentais e o emprego de novas tecnoloxías.

- Só recolleranse e puntaranse os traballos na data de entrega marcada para os mesmos e nunca en datas posteriores.

1.A cualificación da avaliación trimestral farase en función dos instrumentos empregados en cada avaliación:

- As probas escritas ou individuais valoraranse como mínimo un 80% para a cualificación da avaliación e como máximo un 100% cando no se cualifiquen actividades e traballos.

- Actividades e traballos individuais e en grupo como máximo un 20%.

2. Para superar de xeito positivo a avaliación de cada un dos trimestres do curso:

O alumnado deberá superar cada unha das probas escritas cunha nota igual ou superior a 5 e ter realizadas e presentadas todas as tarefas persoais e/ou de grupo.

3. Cualificación final ordinaria:

Será a media aritmética da cualificación da primeira avaliación, da segunda avaliación e da terceira avaliación tendo en conta as probas recuperadas.

Criterios de recuperación:

1. Actividades de recuperación trimestral:

Despois de cada avaliación realizarase unha proba de recuperación similar en contido e estrutura á proba escrita suspendida, na que deberá obterse unha cualificación mínima de 5.

Ademais a/o profesora/o poderá esixir ó alumnado a presentación dos traballos e actividades non feitos para calcular a nota da recuperación da avaliación.

Se a recuperación da avaliación non é superada considerase que a avaliación completa queda pendente para a proba global de recuperación extraordinaria de xuño.

No primeiro curso de bacharelato, o período abranguido desde a realización da avaliación final ordinaria ata o remate do período lectivo dedicárase á preparación e á realización das probas extraordinarias, e a actividades de apoio, reforzo, recuperación e ampliación.

2. Proba extraordinaria de xuño:

Aquelas persoas que en xuño na avaliación final ordinaria non teñan superado a materia, poderán presentarse a un exame extraordinario de recuperación no mes de xuño onde se examinarán dos contidos de todo o curso.

Este exame terá unha estrutura similar ás probas realizadas durante o curso e será programada na data que determine o centro.

A valoración máxima será de 10 puntos e deberase obter un mínimo de 5 puntos para considerarse superada.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Plan de traballo para alumnado ca materia pendente de Economía de 1º.

1. Procedementos e instrumentos de avaliación.

Empregarase dous procedementos:

- a. Proba específica.
- b. Análise das producións dos alumnos.

Os instrumentos serán:

- a) Probas con preguntas abertas e exercicios de aplicación e síntese. Levaranse a cabo dúas probas escritas e unha proba final.

Farase unha 1ª proba parcial escrita sobre os contidos da materia das 8 primeiras unidades no mes de xaneiro segundo calendario fixado pola xefatura de estudos. A proba puntuará de 0 a 10 puntos. Se considera superada si obtén como mínimo un 5.

Farase unha 2ª proba parcial escrita sobre os contidos da materia das unidades 9 a 16 no segundo trimestre, sobre o mes de abril segundo calendario fixado pola xefatura de estudos. A proba puntuará de 0 a 10 puntos. Se considera superada si obtén como mínimo un 5.

Farase unha última proba final escrita no mes de maio segundo calendario fixado pola xefatura de estudos para o alumnado que non superase algunha ou as dúas probas.

Esta proba puntuará de 0 a 10 puntos para cada parte correspondente as dúas probas.

- b) Análise das producións dos/as alumnos/as

O/a profesor/a marcará unha relación de actividades de cada trimestre. O alumnado poderá entregalas por escrito (nunca por medios electrónicos) durante o trimestre para a súa corrección ou como data límite o día fixado polo/a xefe do departamento de Economía na reunión co alumnado fixada o principio de curso pola xefatura de estudos.

As actividades entregadas serán cualificadas de 0 a 10 puntos. A cualificación será segundo unha rúbrica na que se teña en conta si actividade está correctamente realizadas e si se emprega correctamente o vocabulario específico da materia admitindo un marxe de pequenos erros non fundamentais.

O exame se realizará soamente se o/a alumno/a non entrega as actividades propostas.

2. Criterios de Cualificación.

A cualificación final da materia obteranse cas seguintes valoracións:

- 1) Probas escritas individuais: 100% da nota media das dúas probas no caso de non ter entregado as actividades.
- 2) Actividades e traballos: 100% no caso de entregar as actividades.

Se considera superada a materia si a cualificación final é como mínimo de 5.

3. Proba extraordinaria .

Consistirá nunha proba específica con preguntas abertas e exercicios de aplicación valorada de 0 a 10 sobre a materia do curso. A nota mínima para aprobar esta proba extraordinaria será de 5.

6. Medidas de atención á diversidade

Considerarase importante recibir o antes posible a información sobre o alumnado con necesidades educativas especiais ou situacións persoais relevantes para poder tomar medidas personalizadas canto antes. Isto pode ser coñecido a través do departamento de Orientación, a través da información proporcionada polo titores ou titoras ou ben no proceso de avaliación continua cando o alumnado/a non está a progresar por ter dificultades no aprendizaxe.

Segundo as causas, as medidas que se tentarán adoptarán serán:

- No caso de dificultades de comprensión ou expresión oral ou escrita ou co cálculo matemático, poderase proporcionar algunhas actividades de reforzo en coordinación co departamento de Orientación.
- No caso de dificultades específicas coa materia poderase proporcionar algunhas actividades de reforzo.
- No caso de percibir escasa autonomía ou hábitos de traballo inadecuados, proporcionaráselles pautas para mellorar as súas técnicas ou reparto de tempos de estudo.
- É habitual nestas idades atoparse con casos de baixo nivel de motivación ou baixa autoestima. Aquí considérase importante que o alumnado perciba que valoramos positivamente os seus esforzos e progresos e tratar de detectar algún punto de conexión entre os obxectivos da materia e as súas capacidades persoais.
- No caso de rapaces que habitualmente non buscan axuda ou teñen problemas para traballar en grupo tentar achegarse a eles e facilitarlles que traballen con outros.
- No caso de alumnado con diagnóstico específico a través do departamento de Orientación se seguirán as recomendacións do mesmo como pode ser proporcionar máis tempo, un seguimento máis personalizado entre outras.
- No caso de dificultades por discapacidades físicas tentarase proporcionar ao alumnado os medios que precise.
- No caso de alumnado que se incorpora ao longo do curso por traslado se realizará un seguimento personalizado incluíndo proporcionar material e libros si é preciso.
- Nalgúns casos resulta efectivo insistir na recollida de información polo alumnado das correccións efectuadas nas probas escritas realizadas e dos exercicios ou actividades.
- No caso de alumnado con unha elevada capacidade ou interese se proporcionarán actividades de ampliación, lecturas específicas ou investigacións.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Educación ambiental. Conciencia sobre a necesidade dun crecemento económico baseado no desenvolvemento sustentable. Valoración da necesidade e vantaxes que ofrece a máxima ζ de triplo R ζ (reducir, reciclar, reutilizar). Análise dos efectos negativos da actividade empresarial no medio ambiente. Procura de alternativas que minimicen o impacto ambiental.	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.2 - Educación moral e cívica: Valoración da necesidade da responsabilidade social e a ética nos negocios na empresa. Reflexión sobre os efectos derivados da globalización e a deslocalización empresarial. Reflexión sobre a importancia dun sistema fiscal progresivo como instrumento para favorecer a equidade e a solidariedade.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Educación para o consumidor: Creación dunha conciencia crítica ante o consumo. Reflexión sobre a presión que exerce no medio ambiente o consumo excesivo. Responsabilidade coa reciclaxe, a reutilización e a redución dos produtos e residuos.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Educación para a paz: Uso do diálogo baseado no respecto mutuo e a comunicación como medios indispensables para traballar en equipo, tomar decisións ou chegar a acordos. Crítica dos métodos coercitivos ou violentos que se aplican nalgúns conflitos laborais. Coñecemento das vías de solución pacíficas nos conflitos laborais. Rexistamento aos comportamentos intolerantes.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Análise da influencia da contaminación derivada do proceso produtivo na saúde humana e animal. Educación para a saúde: Comprensión da importancia do respecto ás normas de seguridade e hixiene na empresa.		X		X				

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.6 - Educación non sexista: Análise e crítica das desigualdades laborais entre homes e mulleres. Rexeitamento á violencia de xénero. Visualización de como a formación persoal favorece a igualdade laboral entre ambos os sexos. Concienciación da igualdade entre sexos, razas, etnias, etc. no posto de traballo.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación para a convivencia. Respetar a autonomía dos demais; dialogar como forma de solucionar as diferenzas	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Comprensión lectora	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Expresión oral e escrita	X						X	

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12	UD 13	UD 14	UD 15	UD 16
ET.1 - Educación ambiental. Conciencia sobre a necesidade dun crecemento económico baseado no desenvolvemento sustentable. Valoración da necesidade e vantaxes que ofrece a máxima ÷de triplo R÷ (reducir, reciclar, reutilizar). Análise dos efectos negativos da actividade empresarial no medio ambiente. Procura de alternativas que minimicen o impacto ambiental.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Educación moral e cívica: Valoración da necesidade da responsabilidade social e a ética nos negocios na empresa. Reflexión sobre os efectos derivados da globalización e a deslocalización empresarial. Reflexión sobre a importancia dun sistema fiscal progresivo como instrumento para favorecer a equidade e a solidariedade.	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12	UD 13	UD 14	UD 15	UD 16
ET.3 - Educación para o consumidor: Creación dunha conciencia crítica ante o consumo. Reflexión sobre a presión que exerce no medio ambiente o consumo excesivo. Responsabilidade coa reciclaxe, a reutilización e a redución dos produtos e residuos.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Educación para a paz: Uso do diálogo baseado no respecto mutuo e a comunicación como medios indispensables para traballar en equipo, tomar decisións ou chegar a acordos. Crítica dos métodos coercitivos ou violentos que se aplican nalgúns conflitos laborais. Coñecemento das vías de solución pacíficas nos conflitos laborais. Rexeitamento aos comportamentos intolerantes.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Análise da influencia da contaminación derivada do proceso produtivo na saúde humana e animal. Educación para a saúde: Comprensión da importancia do respecto ás normas de seguridade e hixiene na empresa.							X	X
ET.6 - Educación non sexista: Análise e crítica das desigualdades laborais entre homes e mulleres. Rexeitamento á violencia de xénero. Visualización de como a formación persoal favorece a igualdade laboral entre ambos os sexos. Concienciación da igualdade entre sexos, razas, etnias, etc. no posto de traballo.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación para a convivencia. Respetar a autonomía dos demais; dialogar como forma de solucionar as diferenzas	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Comprensión lectora	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12	UD 13	UD 14	UD 15	UD 16
ET.9 - Expresión oral e escrita								X

Observacións:

A inclusión dos temas transversais como contido curricular, permite achegar aos centros educativos, a aqueles problemas que a sociedade reconece como prioritarios nun momento determinado. Son moitos e variados os temas transversais que se relacionan cos distintos bloques temáticos da materia de Economía así como cos obxectivos establecidos no Plan de Convivencia do Centro.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Ciclo de conferencias	Jornada de Educación financeira		X	
Visita á empresa ou/e institución pública	Visita á unha empresa da zona			X
Charla-coloquio:	Conferencias temáticas con profesores u niversitarios ou profesionais	X		

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
1. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.
2. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada obxectivo.
3. Asignación a cada obxectivo do peso correspondente na cualificación.
4. Vinculación de cada obxectivo a un ou varios instrumentos para a súa avaliación
5. Adecuación da estratexia metodolóxica.
6. Adecuación da secuencia de traballo na aula.
7. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.
8. Adecuación do libro de texto.
9. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.
10. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.
11. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación.
12. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final.
13. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes.

14. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes.
15. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.
16. Adecuación das actividades complementarias e extraescolares previstas.
17. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.

Descrición:

Cada profesor na súa programación de aula fará un seguimento da programación e ao rematar o trimestre se revisarán aqueles aspectos da programación que deba modificarse ben para o resto do curso ben para o curso seguinte.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A través da análise mensual ou trimestral dos datos recolleitos e da posta en común dos mesmos nas reunións de departamento, así como das reflexións e conclusións delas obtidas, poderán producirse modificacións na programación, para así incidir nos problemas e carencias detectadas. Estas modificacións ou propostas de mellora serán tidas en conta nas actas do departamento, por avaliación e na memoria final do curso.

9. Outros apartados

1. Contribución ao Plan de Convivencia

No desenvolvemento das clases se fomentará a integración de todo o alumnado do grupo coa finalidade de establecer un bo clima na aula. Prestarase especial atención a prevención e detección de condutas de acoso, violencia, discriminación por razón de raza, sexo, relixión, opinión ou circunstancias persoais ou sociais. Fomentarase un clima de participación na aula e de liberdade de expresión pero esixindo respecto a opinión dos demais. Lembrarase os riscos das redes sociais e o teléfono móbil aconsellando un uso seguro, saudable e responsable destes medios.

2. Constancia de información ao alumnado e as familias

Os primeiros días de clase o profesorado informará ao alumnado dos diferentes aspectos da programación e posteriormente poderá consultala na páxina web do instituto no departamento de Economía <http://www.iesconcepcionarenal.es/> Sobre o desenvolvemento do curso tamén se empregarán os blogs de aula e o así como a Aula Virtual. Se proporcionará información sobre o seguimento dos contido da materia, datas das probas escritas, contido que entra nas mesmas, etc. Tamén aclaracións sobre actividades e traballos como: os requisitos, prazos de entrega ou calendario de exposicións, material complementario, etc.

3. Plan de continxencias

No caso de alumnado que no poida asistir por mor de causas xustificadas na actividade presencial diaria na clase durante un período importante de tempo o departamento ten previstas as seguintes medidas: a) Establecerase como canle de comunicación para a achega de información de tipo xeneral ao alumnado e as súas familias a páxina web do Centro <http://www.iesconcepcionarenal.es/> e a aplicación abalar móbil.

b) Como canle de comunicación co alumnado para achegas específicas relativas á materia impartida utilizarase a aula virtual ou o correo electrónico. Para comunicacións relacionados con titorías ou outros avisos usara aplicación Abalar móbil.